

УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ
КАФЕДРА ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ З ПЕДАГОГІКИ, ПСИХОЛОГІЇ ТА
СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

на тему:

*«Особливості статевої ідентичності
підлітків»*

Виконав: здобувач 2 курсу,
групи ПС-22м
спеціальності 053 «Психологія»
Святогор Є.В.
Керівник: Гаркуша І.В.
PhD з соц. ком., доц.

Дніпро
2024 р.

АНОТАЦІЯ
кваліфікаційної роботи здобувача
Святогора Єгора Володимировича
на тему: «**Особливості статевої ідентичності підлітків**»

Кваліфікаційна робота здобувача 2-го курсу, спеціальності 053 «Психологія» (у форматі магістр) (Університет імені Альфреда Нобеля, м. Дніпро, кафедри інноваційних технологій з педагогіки, психології та соціальної роботи) присвячена проблемі особливості соціальної ситуації та мотиваційної сфери неповнолітніх засуджених.

У кваліфікаційній роботі теоретично узагальнено та емпірично верифіковано особливості статевої ідентичності підлітків.

У теоретичному розділі роботи розглядаються основні аспекти статевої ідентичності як чинника психологічного благополуччя дітей підліткового віку. Аналізується історія та сучасні наукові підходи до розуміння категорій "гендер" та "статева ідентичність". Вивчається проблематика статевої самоідентифікації та гендеру, а також їх взаємозв'язок з біологічною статтю людини. Детально аналізується характеристика підліткового віку. У висновках до першого розділу роботи формулюються основні висновки та підсумки теоретичного аналізу.

Другий розділ роботи присвячений емпіричному дослідженню формування гендерної ідентичності дітей підліткового віку. Автор розглядає загальну характеристику досліджуваної вибірки та викладає хід дослідження. Подаються результати емпіричного дослідження гендерної ідентичності дорослих і їх вплив на формування гендерної ідентичності дітей юнацького віку. Проводиться кореляційний аналіз з використанням методів математичної статистики. Висновки до другого розділу роботи містять основні висновки та рекомендації, отримані на основі проведених досліджень.

У третьому розділі подається розробка комплексу психолого-педагогічних заходів для покращення впливу дорослих на формування гендерної ідентичності дітей підліткового віку. Розглядаються теоретичні основи та принципи просвітницької програми. Подається психолого-педагогічна програма для гендерної просвіти та практичні рекомендації для педагогів, батьків та психологів. Закінчуються висновками до третього розділу, у яких формулюються основні висновки та рекомендації щодо використання розробленого комплексу заходів.

Перелік ключових слів: статева ідентичність, підлітки, психологічні аспекти, статева самосвідомість, розвиток особистості, диференціація статевих ролей.

SUMMARY

Peculiarities of Sexual Identity of Teenagers

The qualification work of the applicant of the 2nd year, specialty 053 "Psychology" (in master's format) (Alfred Nobel University, Dnipro, department of innovative technologies in pedagogy, psychology and social work) is devoted to the problem of the peculiarities of the social situation and motivational sphere of juvenile convicts.

In the qualification work, the peculiarities of the formation of individual media communication styles of school youth in social networks are theoretically summarized and empirically verified, and the means of their optimization are determined.

The main aspects of gender identity as a factor in the psychological well-being of adolescent children are considered in the theoretical section of the work. The history and modern scientific approaches to understanding the categories "gender" and "sexual identity" are analyzed. The problem of sexual self-identification and gender is studied, as well as their relationship with the biological sex of a person. The characteristics of adolescence are analyzed in detail. In the conclusions to the first section of the work, the main conclusions and summaries of the theoretical analysis are formulated.

The second part of the work is devoted to the empirical study of the formation of gender identity of adolescent children. The author considers the general characteristics of the studied sample and outlines the course of the research. The results of an empirical study of the gender identity of adults and their influence on the formation of the gender identity of adolescent children are presented. Correlation analysis is carried out using the methods of mathematical statistics. The conclusions to the second section of the work contain the main conclusions and recommendations obtained on the basis of the conducted research.

The third chapter presents the development of a set of psychological and pedagogical measures to improve the influence of adults on the formation of the gender identity of adolescent children. The theoretical foundations and principles of the educational program are considered. A psychological-pedagogical program for gender education and practical recommendations for teachers, parents and psychologists are presented. They end with conclusions to the third section, which formulate the main conclusions and recommendations regarding the use of the developed set of measures.

Key words: sexual identity, adolescents, psychological aspects, sexual self-awareness, personality development, differentiation of sexual roles

ЗМІСТ

ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ СТАТЕВОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ ЯК ЧИННИКА ПСИХОЛОГІЧНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ У ДІТЕЙ ПІДЛІТКОВОГО ВІКУ	7
1.1. Теоретичне дослідження категорій «гендер», «статева ідентичність», в ретроспективі та в сучасній науці.....	7
1.2. Аналіз проблематики статевої самоідентифікації, гендеру та їх узгодженості з біологічною статтю людини	14
1.3. Характеристика підліткового віку	17
Висновки до першого розділу	20
РОЗДІЛ 2 ЕМПІРИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ГЕНДЕРНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ ДІТЕЙ ПІДЛІТКОВОГО ВІКУ.....	21
2.1. Загальна характеристика досліджуваної вибірки та хід дослідження.....	21
2.2. Результати емпіричного дослідження гендерної ідентичності дорослих на формування гендерної ідентичності дітей підліткового віку.....	25
2.3. Кореляційний аналіз з використанням методів математичної статистики	29
Висновки до другого розділу	32
РОЗДІЛ 3. РОЗРОБКА КОМПЛЕКСУ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИХ ЗАХОДІВ ДЛЯ ПОКРАЩЕННЯ ВПЛИВУ ДОРΟΣЛИХ НА ГЕНДЕРНУ ІДЕНТИЧНОСТЬ ДІТЕЙ ПІДЛІТКОВОГО ВІКУ.....	33
3.1 Теоретичні основи та основні принципи просвітницької програми	33
3.2 Психолого-педагогічна програма для гендерної просвіти та практичні рекомендації педагогам, батькам та психологам	33
Висновки до третього розділу	35
ВИСНОВКИ	37
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	39
ДОДАТКИ	44